

Obsah

Předmluva	9
Úvod	11
I Valence sloves a její zachycení ve slovníku VALLEX	15
1 Valenční charakteristika sloves	17
1.1 Aktanty a volná doplnění ve FGP	17
Princip „kognitivního“ posouvání	19
Charakteristika aktantů	20
Obligatornost vs. fakultativnost: dialogový test	21
Valenční rámec ve FGP	23
Zachycení valence ve VALLEXu	23
1.2 Alternace	25
Gramatikalizované alternace	26
Reprezentace gramatikalizovaných alternací ve VALLEXu	31
Lexikalizované alternace	32
Reprezentace lexikalizovaných alternací ve VALLEXu	34
2 Podoba slovníkového hesla	35
2.1 Slovníkové heslo – přehled	35
2.2 Lexémy, lexikální formy a lexikální jednotky	37
2.3 Lemmata	37
2.3.1 Vid a vidové protějšky	37
2.3.2 Varianty lemmatu	40
2.3.3 Homografy (homonyma)	40
2.3.4 Reflexivní lemmata	41
2.4 Lexikální jednotky	42
2.4.1 Valenční rámce	43
2.4.2 Funktory pro aktanty, kvazivalenční a volná doplnění	44
2.4.3 Morfematické vyjádření	46
2.4.4 Obligatornost slovesného doplnění	48

2.5	Doplňující syntaktické informace	49
2.5.1	Kontrola	49
2.5.2	Diateze	50
2.5.3	Reflexivita	51
2.5.4	Reciprocita	51
2.5.5	Lexikalizované alternace	53
2.5.6	Syntakticko-sémantické třídy	55
2.5.7	Frazémy a idiomy	57
Seznam literatury		59
Seznam značek		65
II Datová komponenta		69
III Gramatická komponenta		611
Gramatikalizované alternace		613
3 Diateze		615
3.1	Pasivní a rezultativní diateze s pomocným slovesem <i>být</i> (rezultativ prostý)	617
3.1.1	Základní pravidlo	617
3.1.2	Doplňková pravidla pro jednotlivé skupiny sloves	619
3.1.2.1	Slovesa tranzitivní (a slovesa s obdobným syntaktickým chováním)	619
3.1.2.1a	<i>Slovesa s akuzativním doplněním</i>	620
3.1.2.1b	<i>Slovesa s doplněním v genitivu</i>	622
3.1.2.1c	<i>Slovesa s doplněním v genitivu kolísající</i>	623
3.1.2.2	Slovesa intransitivní	624
3.1.2.2a	<i>Intransitivní slovesa s doplněním v genitivu</i>	624
3.1.2.2b	<i>Intransitivní slovesa bez doplnění v genitivu</i>	625
3.2	Deagentní diateze	626
3.2.1	Základní pravidlo	626
3.2.2	Doplňková pravidla	628
3.2.2.1	Slovesa tranzitivní (a slovesa s obdobným syntaktickým chováním)	628
3.2.2.1a	<i>Slovesa s akuzativním doplněním</i>	628
3.2.2.1b	<i>Slovesa s doplněním v genitivu kolísající</i>	630
3.2.2.2	Slovesa intransitivní	631
3.2.2.2a	<i>Intransitivní slovesa s doplněním v genitivu</i>	631
3.2.2.2b	<i>Intransitivní slovesa bez doplnění v genitivu</i>	632

3.3	Dispoziční diateze	632
3.4	Rezultativní diateze s pomocným slovesem <i>mít</i> (rezultativ posesivní)	634
3.4.1	Posesivní rezultativ nekonverzního typu	635
3.4.2	Posesivní rezultativ konverzního typu	637
3.4.2.1	Základní pravidla	637
3.4.2.2	Doplňková pravidla	640
3.5	Recipientní pasivní diateze	642
4	Syntaktická reflexivita	645
4.1	Syntaktická reflexivita dativního doplnění	647
4.2	Syntaktická reflexivita akuzativního doplnění	649
4.2.1	Základní pravidlo pro akuzativní reflexivní konstrukce	649
4.2.2	Doplňková pravidla pro rámce s jako+4 a jako+adj-4	651
5	Reciprocita	653
5.1	Reciprocita Konatele a Adresátu	655
5.1.1	Základní pravidlo	655
5.1.2	Doplňková pravidla	656
5.1.2.1	Reciprocita nominativního Konatele a dativního Adresátu	656
5.1.2.1a	<i>Reciprocita nereflexivních sloves.</i>	657
5.1.2.1b	<i>Reciprocita reflexivních sloves.</i>	659
5.1.2.2	Reciprocita nominativního Konatele a akuzativního Adresátu	661
5.1.2.3	Reciprocita nominativního Konatele a genitivního Adresátu	662
5.1.2.4	Reciprocita nominativního Konatele a Adresátu vyjádřeného předložkovou skupinou s+7	664
5.1.2.5	Reciprocita nominativního Konatele a Adresátu vyjádřeného ostatními předložkovými skupinami	666
5.2	Reciprocita Patientu a Efektu	668
5.2.1	Základní pravidlo	669
5.2.2	Doplňková pravidla	669
5.2.2.1	Reciprocita akuzativního Patientu a Efektu vyjádřeného předložkovou skupinou s+7	670
5.2.2.2	Reciprocita akuzativního Patientu a Efektu vyjádřeného předložkovou skupinou za+4	671
5.2.2.3	Reciprocita akuzativního Patientu a Efektu vyjádřeného předložkovou skupinou k+3	671
5.2.2.4	Reciprocita akuzativního Patientu a Efektu vyjádřeného ostatními předložkovými skupinami	672

Lexikalizované alternace	675
6 Lexikálněsémantické konverze	679
6.1 Objektové konverze	679
6.1.1 Lokativní konverze ‚Locatum‘ – ‚Location‘	679
6.1.2 Konverze ‚Material‘ – ‚Product‘	681
6.1.3 Konverze ‚Theme‘ – ‚Path‘, ‚Hole‘ – ‚Affected_object‘	682
6.1.4 Konverze ‚Affliction‘ – ‚Patient‘	683
6.1.5 Konverze ‚Theme_1‘ – ‚Theme_2‘	683
6.2 Subjektové konverze	684
6.2.1 Konverze ‚Bearer_of_action‘ – ‚Location‘	684
6.2.2 Konverze ‚Substance‘ – ‚Source‘	685
6.2.3 Lokativní konverze bez objektu ‚Locatum‘ – ‚Location‘ (objectless)	686
7 Rozdílná strukturní realizace situačního participantu	687
7.1 Rozdílná strukturní realizace participantu u sloves pohybu	687
7.1.1 Participant ‚Source‘	687
7.1.2 Participant ‚Path‘	688
7.1.3 Participant ‚Goal‘	688
7.1.4 Participant ‚Boundary‘	688
7.1.5 Participant ‚Area‘	689
7.1.6 Participant ‚Impactee‘	689
7.2 Rozdílná strukturní realizace participantu u sloves umístění	689
7.2.1 Participant ‚Location‘	689
7.3 Rozdílná strukturní realizace participantu u sloves cogitandi a u sloves pocitů a stavů	690
7.3.1 Participant ‚Judgment‘	691
7.3.2 Participant ‚Subject_matter‘	691
7.3.3 Participant ‚State‘	692
8 Rozpad situačního participantu	693
8.1 Rozpad participantu ‚Information‘	694
8.2 Rozpad participantu ‚Phenomenon‘	694
8.3 Rozpad participantu ‚Inference‘	694
8.4 Rozpad participantu ‚Stimul‘	695
8.5 Rozpad participantu ‚Path‘	695
Seznam literatury	697